

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 62/2014-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. februára 2014 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti Petit Press, a. s., Lazaretská 12, Bratislava, zastúpenej advokátom JUDr. Štefanom Dedákom, konateľom spoločnosti DEDÁK & Partners, s. r. o., Mlynské nivy 45, Bratislava, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 26 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 259/2012 z 26. júna 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti Petit Press, a. s., o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. septembra 2013 doručená sťažnosť spoločnosti Petit Press, a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 26 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Co 259/2012 z 26. júna 2013 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola odporcom v súdnom spore „o ochranu a nemajetkovú újmu vo výške 99.581,76 €“ vedenom Okresným súdom Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 46 Coch 2/2013. Okresný súd rozsudkom z 28. mája 2012 uložil sťažovateľke povinnosť „ospravedlniť sa navrhovateľovi... v denníku Sme...“, zaplatiť mu „titulom nemajetkovej ujmy sumu 99.581,76 €“ a náhradu trov konania. O odvolaní sťažovateľky z 12. júla 2012 rozhodol krajský súd napadnutým rozhodnutím z 26. júna 2013.

3. Podľa názoru sťažovateľky „konečný rozsudok a zároveň aj prvostupňový rozsudok sú nespravodlivé, ich odôvodnenie je nedostatočné a zmätočné..., právne závery sú v extrémnom nesúlade s jeho skutkovými zisteniami, právne závery zo skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú, odôvodnenie rozsudkov obsahuje len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvodené... Súdy tak odňali sťažovateľovi možnosť konať pred súdom a to z dôvodov, že súdy svojím postupom porušili zásady spravodlivého procesu. Súdy sa v odôvodnení rozsudkov dostatočne nevysporiadali s jeho argumentáciou, a z odôvodnenia rozsudkov (prvostupňového aj odvolacieho rozsudku) nie je zrejmé odôvodnenie právneho názoru súdu. Odvolací súd nezobral do úvahy argumenty sťažovateľa v odvolaní proti prvostupňovému rozsudku, v ktorom boli nedostatky prvostupňového rozsudku náležite definované a ani sa s nimi náležite nevysporiadali... Odvolací súd... chybným procesným postupom (nedošlo k oznámeniu miesta a času vyhlásenia rozsudku v zmysle § 214 a § 156 OSP) nevytvoril sťažovateľovi zákonom predpokladanú procesnú možnosť účasti na verejnom vyhlásení napadnutého rozsudku. Vzhľadom na to, že uvedeným konaním bola sťažovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom, je daný dôvod na to, aby ústavný súd zrušil konečný rozsudok.“.

4. Na základe svojej argumentácie sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné práva spoločnosti Petit Press, a. s. podľa čl. 46 ods. 1 a 26 ods. 1 a 2 Ústavy... rozsudkom Krajského súdu... zo dňa 26. 6. 2013, č. k. 2 Co 259/2012-652 porušené boli.“

2. *Rozsudok Krajského súdu... zo dňa 26. 6. 2013... zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.*

3. *Krajský súd... je povinný... zaplatiť spoločnosti Petit Press, a. s. primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5.000 EUR.*

4. *Spoločnosti Petit Press, a. s., priznáva úhradu trov konania.*“

5. Ústavný súd v rámci prípravy veci na predbežné prerokovanie zistil, že proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu podala sťažovateľka 26. augusta 2013 na okresnom súde súbežne aj dovolanie (doručené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky – ďalej len „najvyšší súd“ 19. septembra 2013), v ktorom ňou tvrdené výhrady k postupu krajského súdu v napadnutom rozhodnutí boli v zásade totožné ako v podanej ústavnej sťažnosti.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

8. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou

všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v trestnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

9. Jadrom námietok sťažovateľky je ňou tvrdená skutočnosť, že vo veci konajúce všeobecné súdy jej odňali „*možnosť konať pred súdom*“ (pozri bod 3). Sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv garantovaných čl. 26 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy postupom vo veci konajúcich všeobecných súdov (najmä však odvolacieho súdu) v zásade z totožných dôvodov tak v podanej ústavnej sťažnosti, ktorá bola doručená ústavnému súdu 25. septembra 2013, ako aj v podanom dovolaní, ktoré bolo doručené okresnému súdu 26. septembra 2013 a o ktorom je príslušný rozhodnúť najvyšší súd.

10. Ak sa za tejto situácie sťažovateľka domáha svojho práva jednak na najvyššom súde a zároveň aj na ústavnom súde, musela byť sťažnosť odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označeného práva, ktorého porušenie namieta, bude najprv rozhodovať najvyšší súd.

11. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne I. ÚS 169/09), že v prípade podania opravného prostriedku (odvolania či dovolania) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o takomto opravnom

prostriedku (v danom prípade o dovolaní). Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj tiež rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská proti Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54 alebo vo veci Soffer proti Česká republika, sťažnosť č. 31419/04, body 47 a 48) napadnutému opravným prostriedkom (riadnym alebo mimoriadnym).

12. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou, ako aj ďalšími návrhmi sťažovateľky meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

13. Nad rámec už uvedeného ústavný súd poukazuje na § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde (k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom...), z ktorého znenia nevyplýva možnosť splnomocniť zastupovaním právnickú osobu, resp. viac právnických osôb.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. februára 2014